

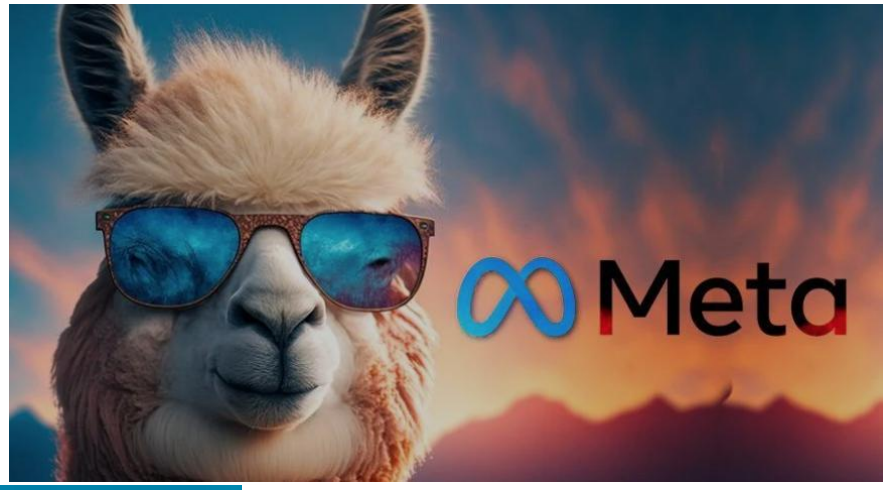
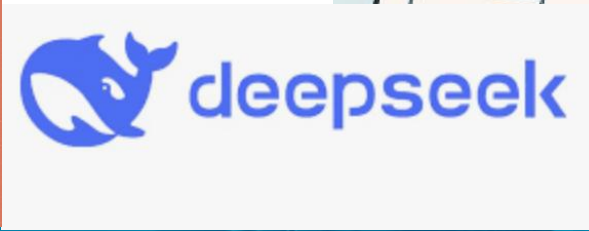
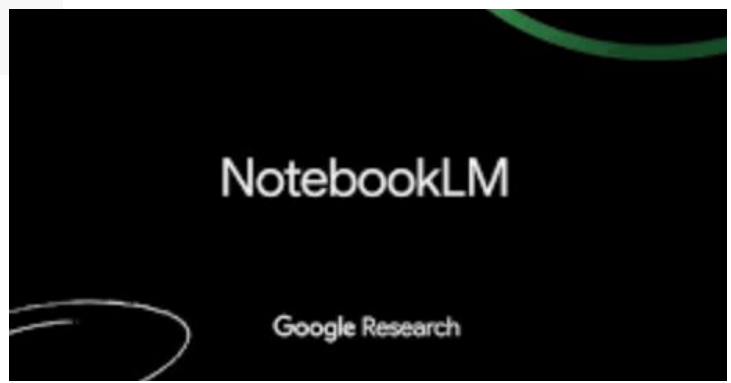

CONCEPTES BÀSICS PER ENTENDRE UN CURS CLÍNIC D'OFTALMOLOGIA

Dra Flor Escalada

Girona, 11 d'abril 2025

1. INTRODUCCIÓ

- Intel·ligibilitat de les històries clíniques degut a l'ús excessiu de sigles i acrònims en oftalmologia.
- Pot generar confusió, errors d'interpretació i dificultats en la comunicació multidisciplinària, incloent-hi l'equip de farmàcia hospitalària.

1. INTRODUCCIÓ

Això no millorarà....

1. INTRODUCCIÓ

Augment i envelliment de la població

Temps limitat i obligatorietat de omplir els cursos clínics

Millora dels aparells de diagnòstic

Aparició de nous tractaments: DMAE, DM, TV, EM, uveïtis, ull sec...

Cronificació dels tractaments i de les malalties....

2. OBJECTIUS

Propòsit d'aquesta presentació és:

- Entendre l'estructura bàsica d'un informe oftalmològic
- Conèixer les proves diagnòstiques essencials utilitzades en oftalmologia
- Breu resum de les abreviatures més utilitzades en oftalmologia per permetre una millor comprensió de les històries clíniques i facilitar el treball diari.

3. HISTÒRIA CLÍNICA EN OFTALMOLOGIA

1. Acrònims més utilitzats
2. Història clínica i proves diagnòstiques
  - Tipus de proves diagnòstiques
  - Proves anatòmiques
  - Proves funcionals
3. Història clínica en Oftalmologia
  - Estructura de l'informe oftalmològic
4. Casos clínics

3.1 ACRÒNIMS MÉS UTILITZATS

582 ABREVIATURES SEO (Sociedad Española Oftalmologia):

<https://www.ofthalmoseo.com/siglas-y-acronimos/>

L'AAO (American Academy Ophthalmology) imprescindibles 100

3.1 ACRÒNIMS MÉS UTILITZATS EN OFTALMOLOGIA

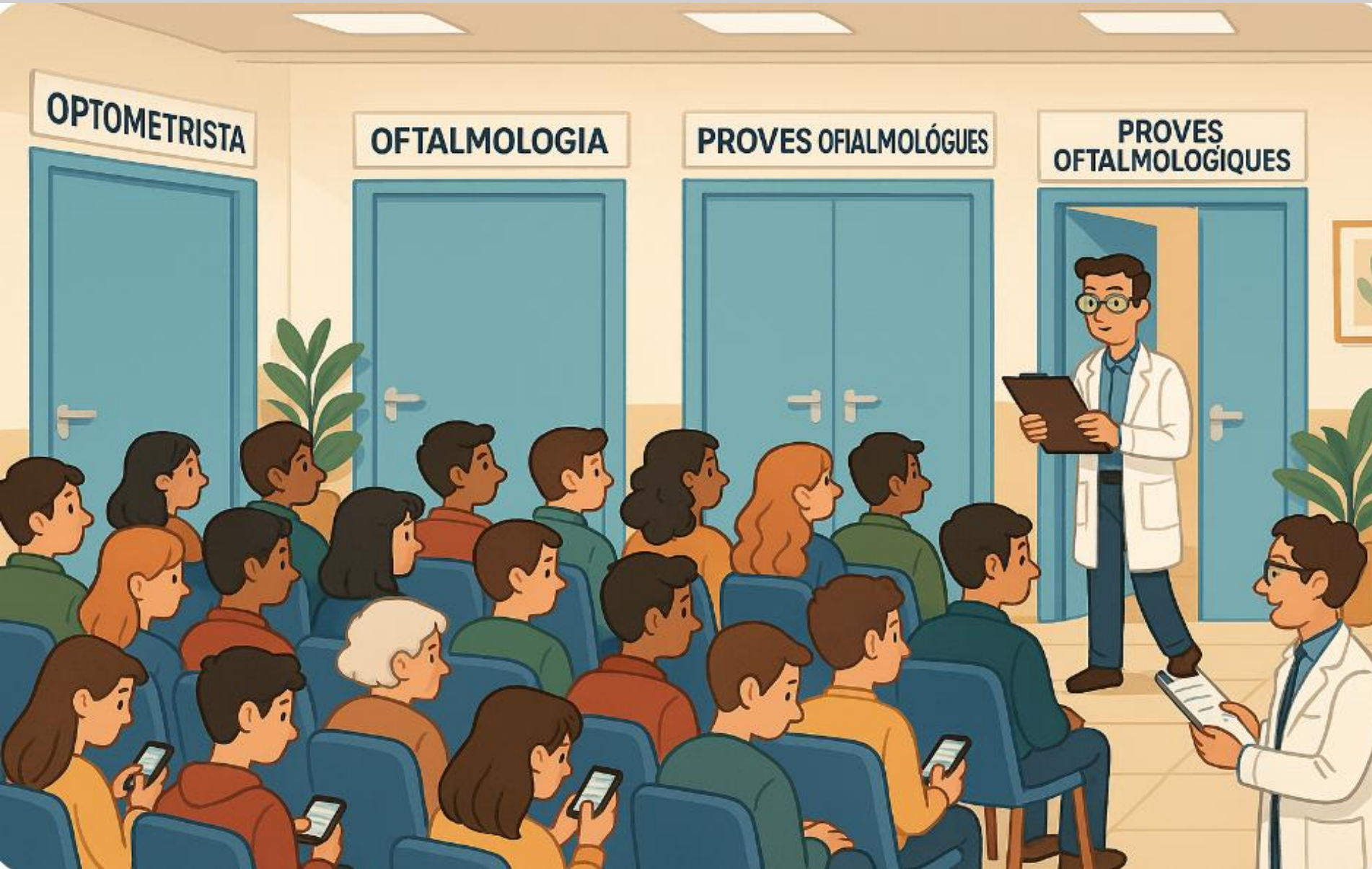
HISTÒRIA CLÍNICA I EXPLORACIÓ

- AF: antecedents familiars
- AF: autofluorescència
- AP: antecedents patològics
- AGF: angiografia fluoresceínica
- AU: ambdós ulls
- AV: agudesa visual
- BMC/BA: biomicroscopia anterior
- CV: camp visual
- FU: fons d'ull
- GMC: gruix macular central
- IV o IVT: injecció intravítrea
- LC: lent de contacte
- LIO: lent intraocular (postoperat cataracta)
- MC: motiu consulta
- MA: malaltia actual
- OCT: tomografia coherència òptica
- OCTA: angiografia sense contrast amb OCT
- PIO: pressió intraocular
- PRF/PFC: panfotocoagulació
- SC/AC o CC: sense correcció/ amb correcció
- UD: ull dret UE: ull esquerre AU: ambdós ulls

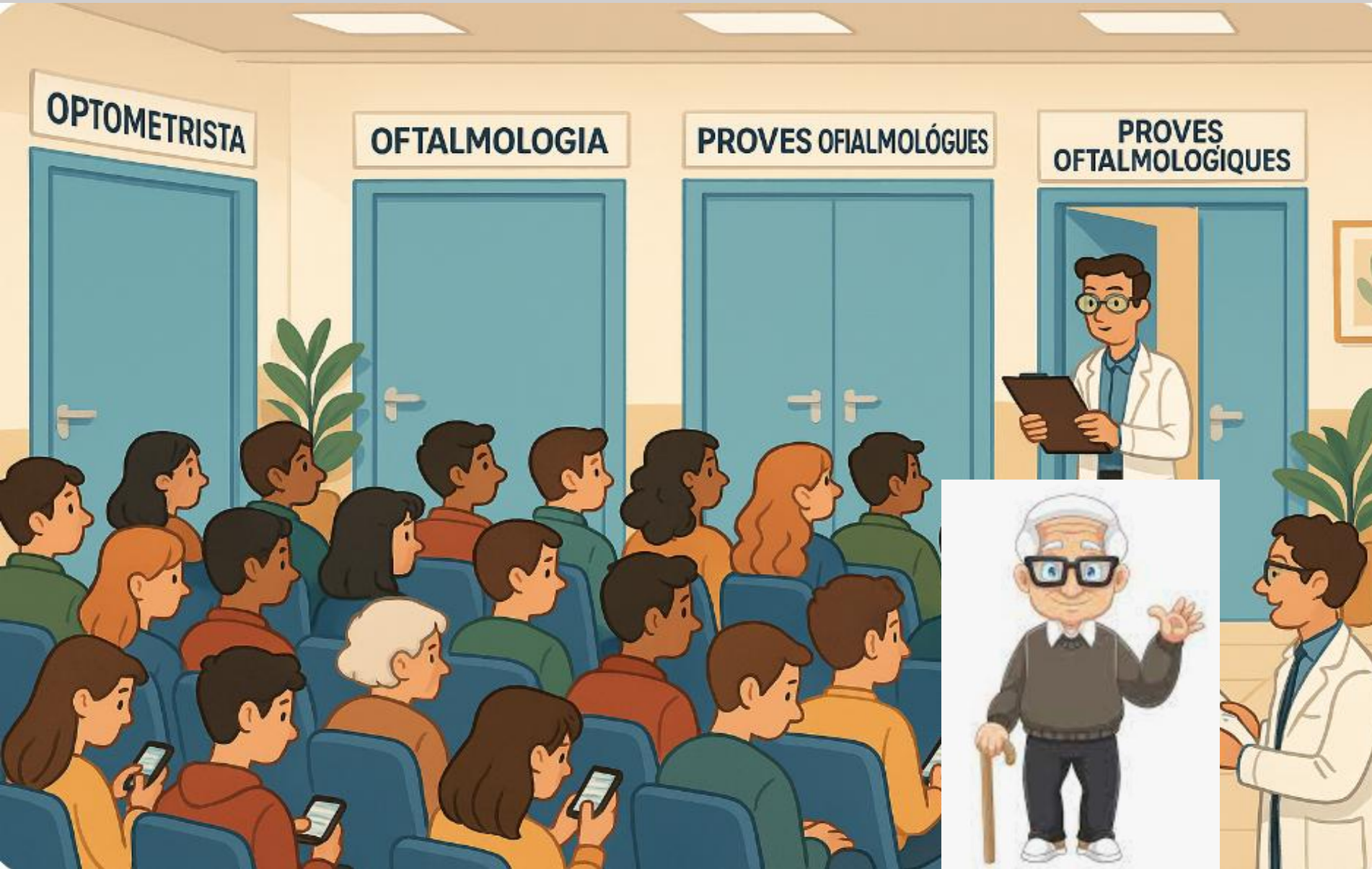
PATOLOGIA

- Alt EPR: alteració epiteli pigmentari retina
- AG: atròfia geogràfica
- CCS o CSC: coroidopatia serosa central
- DMAE: Degeneració macular associada a l'edat
- DNS: despreniment neurosensorial
- DR: Despreniment de retina
- DEP: despreniment epiteli pigmentari retina
- EMD: edema macula diabètic
- EMQ: edema macular quístic
- FM: Forat macular
- GCAA: glaucoma crònic angle obert
- HV: hemorràgia vítria
- LIR: líquid intraretinià
- QCS/SOS: queratoconjuntivitis sicca/Sd ull sec
- RD: retinopatia diabètica
- RDNP: retinopatia diabètica no proliferativa
- RDP: retinopatia diabètica proliferativa
- TBV/OBV: trombosi de branca venosa
- TVCR/OVCR: obstrucció vena central retina
- TVM: tracció vítria macular

3.2 HISTÒRIA CLÍNICA I PROVES DIAGNÒSTIQUES

3.2 HISTÒRIA CLÍNICA I PROVES DIAGNÒSTIQUES

3.2 HISTÒRIA CLÍNICA I PROVES DIAGNÒSTIQUES

PACIENT

OPTOMETRISTA

EXPLORACIO

- AV
- PIO
- DILATAR

PROVES

- OCT
- ANGIOOCT/OCTA
- AGF
- OPTOMAP
- CV
- TOPOGRAFIA CORNIAL

3.2 HISTÒRIA CLÍNICA I PROVES DIAGNÒSTIQUES

PACIENT

OFTALMOLOGIA

- Història clínica
- BMC, BMA o LH
- FU
- Valoració
- Tractament

3. 2 TIPUS DE PROVES DIAGNÒSTIQUES

TIPUS DE PROVES DIAGNÒSTIQUES

PROVES FUNCIONALS: medeixen la capacitat visual de l'ull

Agudessa visual (AV)

Autofluorescència (AF)

Camps visuals (CV)

Potencials evocats visuals (PEV)

Electrooculograma (EOG)

Electroretinograma (ERG)

PROVES ANATÒMIQUES O ESTRUCTURALS: detecció anomalies en l'estructura ull que poden ocasionar problemes de visió

Biomicroscopia anterior (BMC) o làmpada de fenedura (LH)

Pressió intraocular (PIO)

Fundoscòpia o Fons d'ull (FU)

Tomografia Coherència Òptica (OCT)

Angio-OCT (OCT-A)

Angiografia fluoresceínica (AGF)

Optomap

3.2 PROVES DIAGNÒSTIQUES

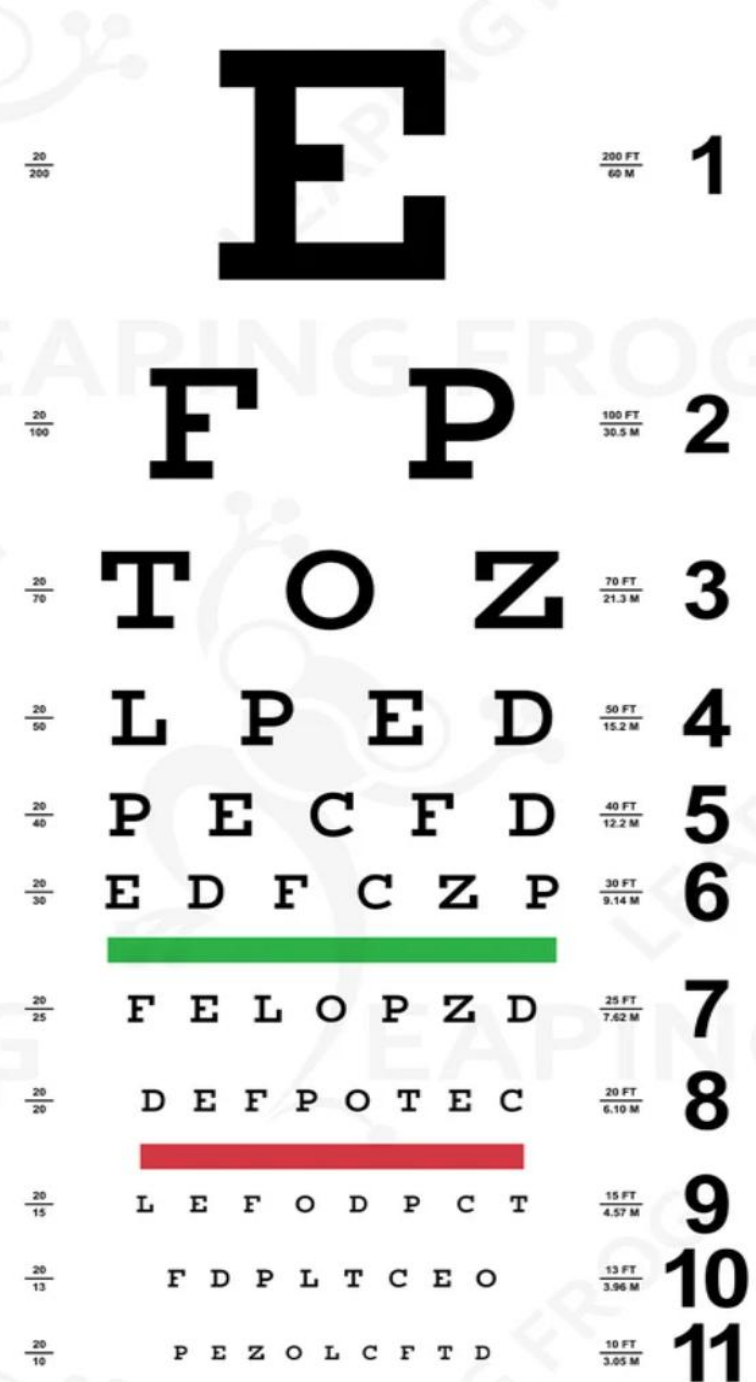
PROVES FUNCIONALS D'EXPLORACIÓ OFTALMOLÒGICA

AGUDESSA VISUAL (AV)

L'AV és la capacitat de discriminar estímuls visuals en determinades condicions de llum

OPTOTIPS: E SNELLEN; ETDRS....

Els resultats són individuals de cada ull, i s'obtenen en escala aritmètica o en fracció...

3.2 PROVES DIAGNÒSTIQUES

PROVES FUNCIONALS D'EXPLORACIÓ OFTALMOLÒGICA

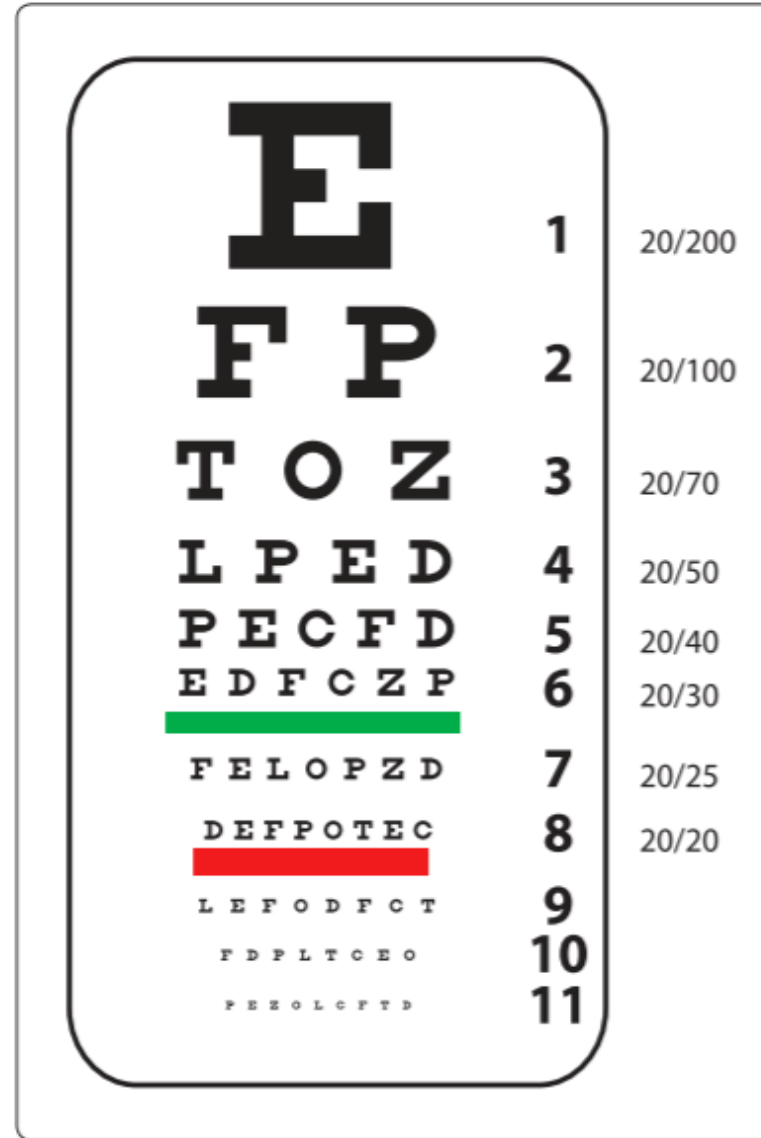
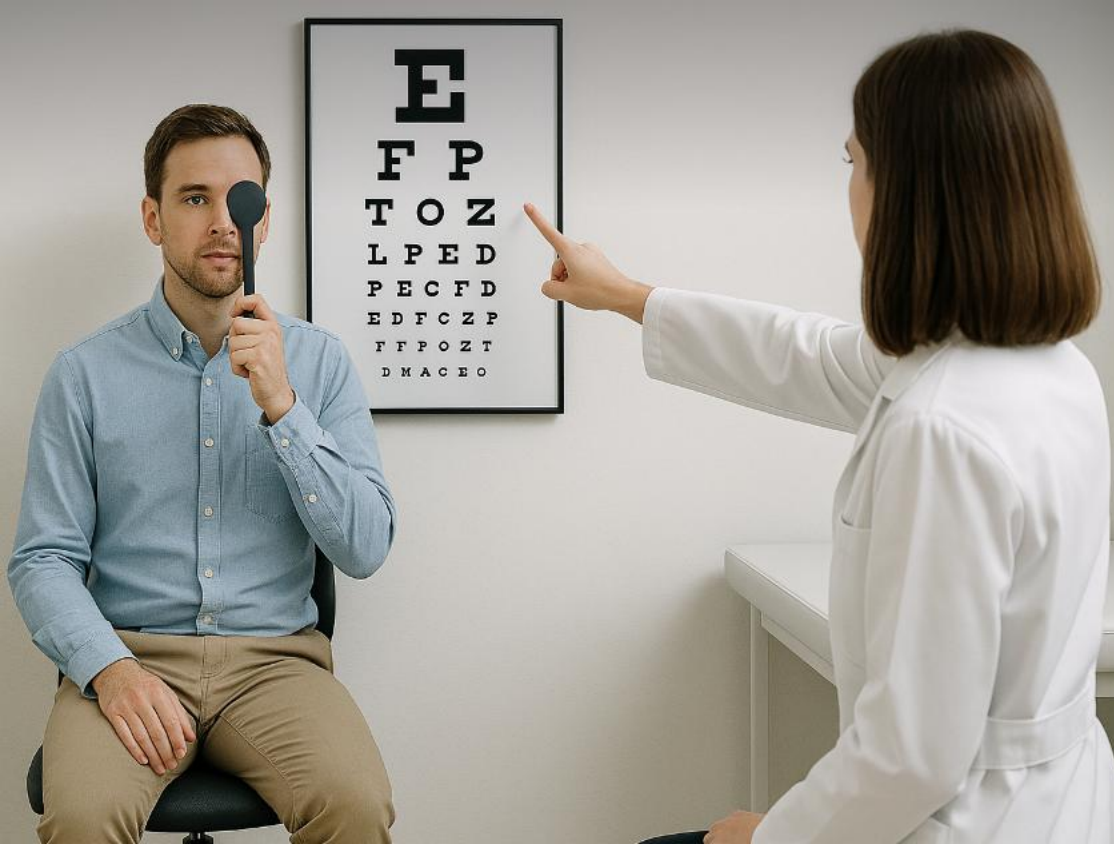
AGUDESA VISUAL (AV)

Múltiples abreviatures:

- o AV: Agudeses visual
- o AVL: Agudeses visual llunyana
- o AVC: Agudeses visual propera
- o AV SC: Agudeses visual sense correcció
- o AV CC / CSC: Agudeses visual amb la seva correcció
- o AV MC: Agudeses visual millor corregida
- o AV CAE / @: Agudeses visual amb forat estenopecic

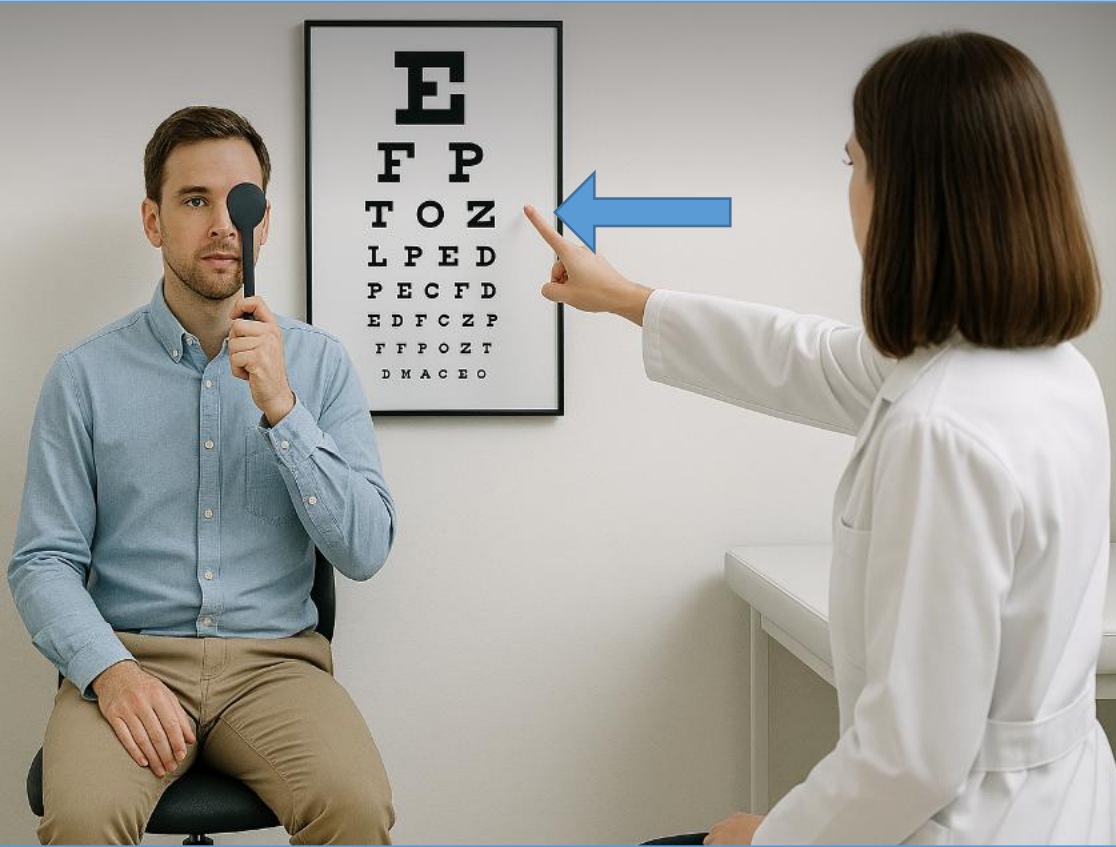
Saber si l'agudeses visual està corregida o no és crucial en revisar la progressió de la malaltia

3. 2 PROVES DIAGNÒSTIQUES FUNCIONALS

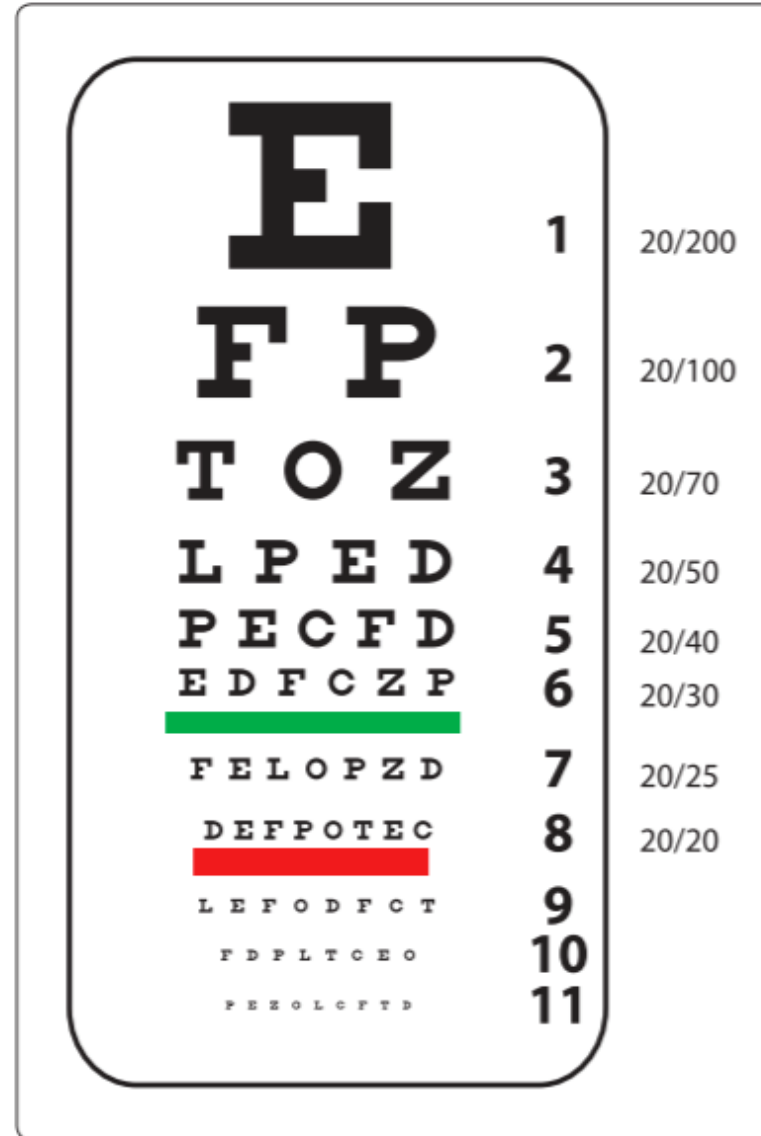
E	1	20/200	0,1	10%
F P	2	20/100	0,2	20%
T O Z	3	20/70	0,3	30%
L P E D	4	20/50	0,4	40%
P E C F D	5	20/40	0,5	50%
E D F C Z P	6	20/30	0,66	66%
F E L O P Z D	7	20/25	0,8	80%
D E F P O T E C	8	20/20	1	100%
L E F O D F C T	9			
F D P L T C E O	10			
F E Z O L C F T D	11			

3. 2 PROVES DIAGNÒSTIQUES FUNCIONALS

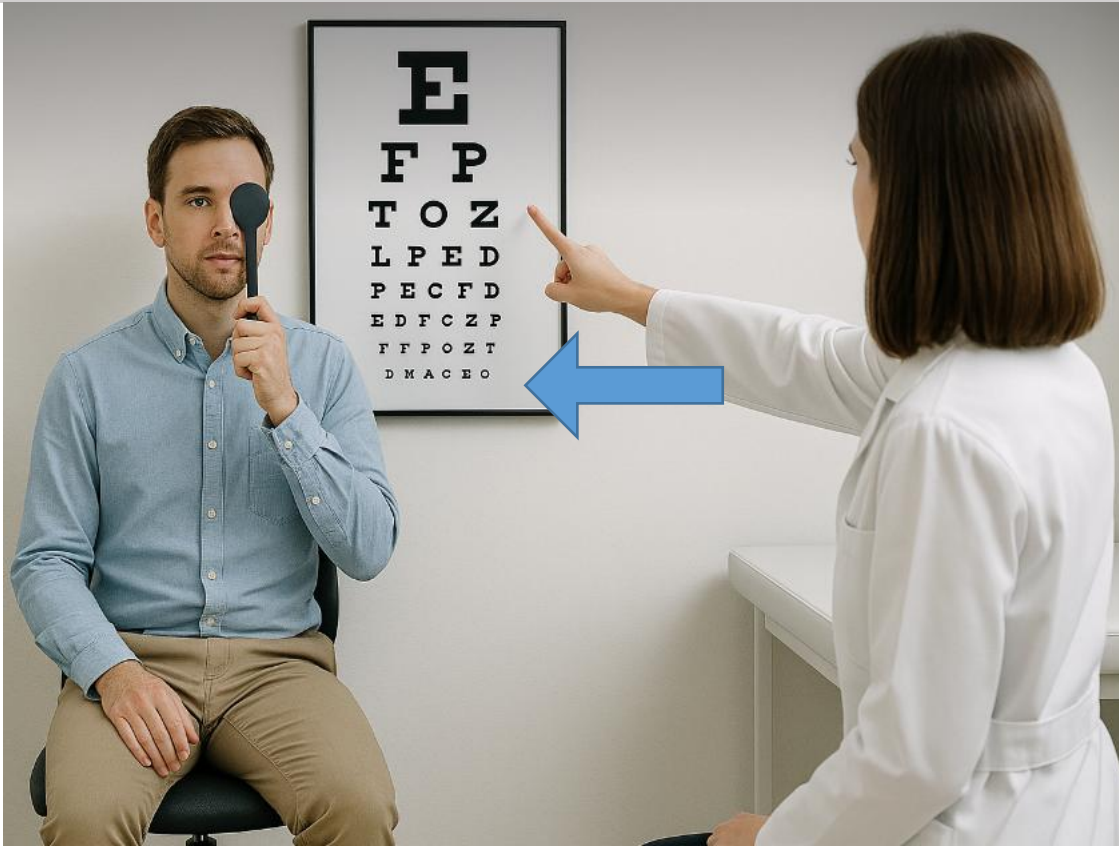
AVsc UD: 0,3

Agudesa visual ull dret sense correcció: 30%

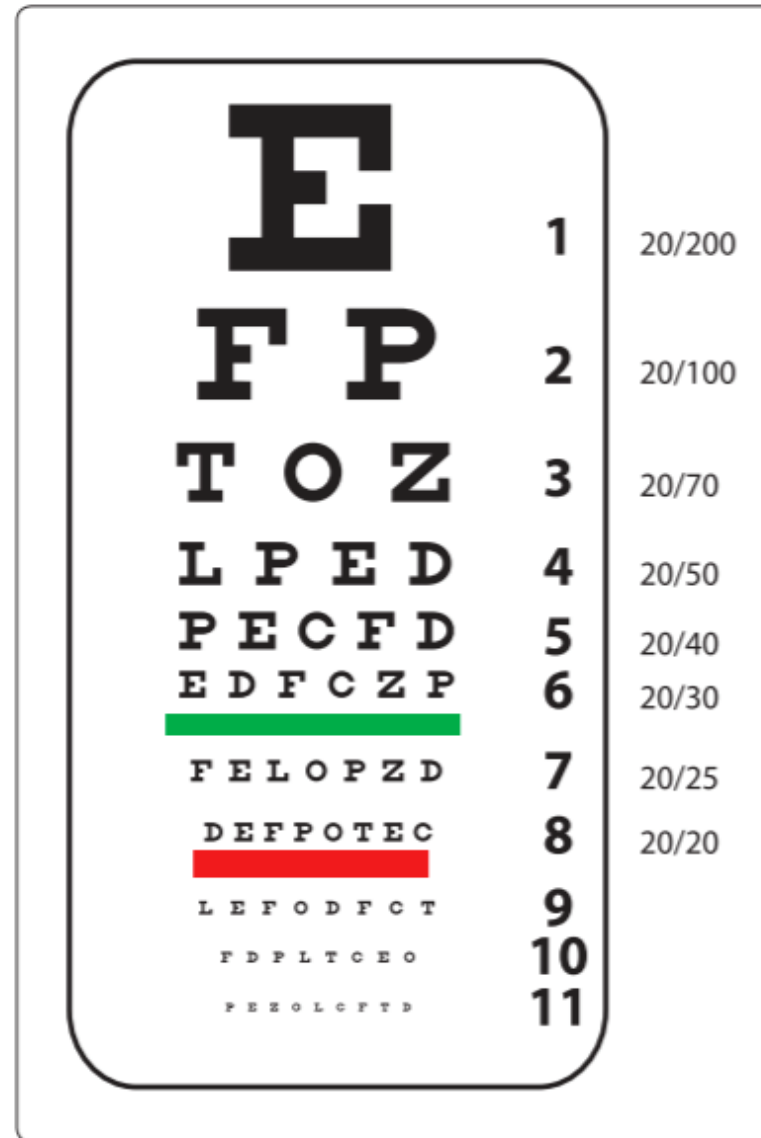
0,3   30%

3.2 PROVES DIAGNÒSTIQUES FUNCIONALS

AVsc UD: 1

Agudeses visual ull dret sense correcció: 100%

1 100%

3. 2 PROVES DIAGNÒSTIQUES FUNCIONALS

AGUDESSA VISUAL (AV)

Avsc UD: ???

3. 2 PROVES DIAGNÒSTIQUES FUNCIONALS

2 metres

1 metre

30 cm

AV UD: CD 2 m

AV UD: CD 1 m

AV UD: MM

AV UD: PL o no PL

Tapem UE (ull esquerre).

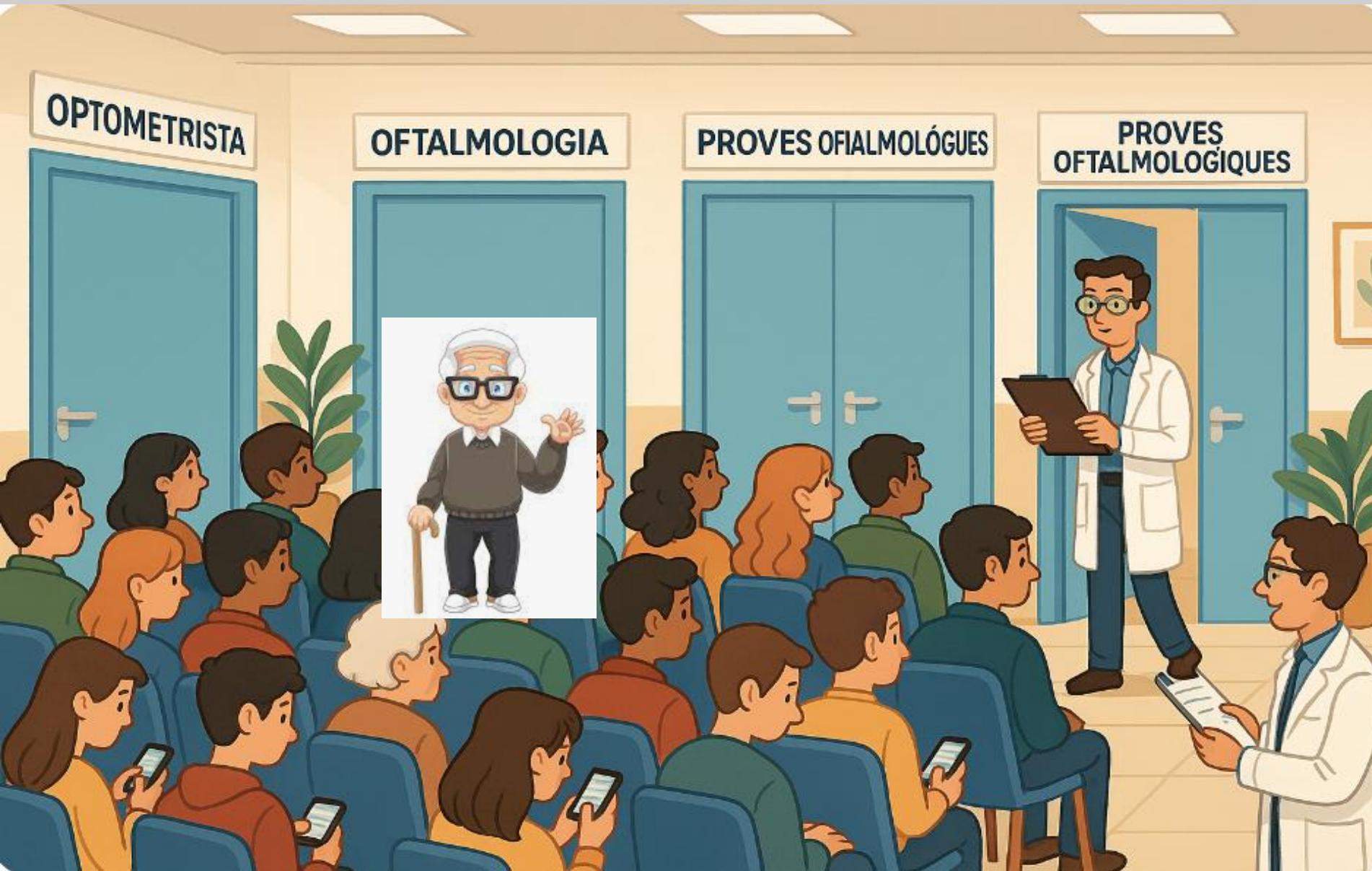
Mirem l'AV (agudesa visual) en l'UD (ull dret)

CD: contar dits

MM moviment de mans

PL: percepció de llum. No PL: no percepció de llum

3.2 HISTÒRIA CLÍNICA I PROVES DIAGNÒSTIQUES

3.3. PROVES DIAGNÒSTIQUES ANATÒMIQUES

PROVES ANATÒMIQUES D'EXPLORACIÓ OFTALMOLÒGICA

Biomicroscopia (BMC) o làmpada de fenedura (LH):
Exploració segment anterior, parpelles, còrnia, càmera anterior, iris i pel·lícula lacrimal

Pressió intraocular (PIO)

Fons d'ull (FU): exploració de la retina

3.3. PROVES DIAGNÒSTIQUES ANATÒMIQUES

PROVES ANATÒMIQUES D'EXPLORACIÓ OFTALMOLÒGICA

Biomicroscopia (BMC) o làmpada de fenedura (LH):

BMC UD (ull dret) BMC UE (ull esquerre) BMC AU (ambdós ulls)

Exploració del segment anterior, parpelles, còrnia, càmera anterior (CA), iris i pel·lícula lacrimal

3.3. PROVES DIAGNÒSTIQUES ANATÒMIQUES

PROVES ANATÒMIQUES D'EXPLORACIÓ OFTALMOLÒGICA

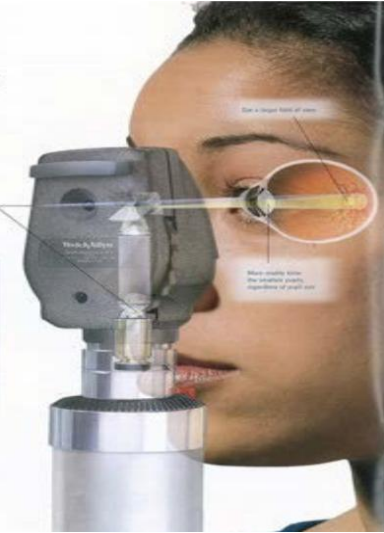
Pressió intraocular (PIO)

PIO UD: pressió intraocular ull dret   mmHg

PIO UE; pressió intraocular ull esquerre   mmHg

3.3 PROVES DIAGNÒSTIQUES ANATÒMIQUES

PROVES ANATÒMIQUES D'EXPLORACIÓ OFTALMOLÒGICA

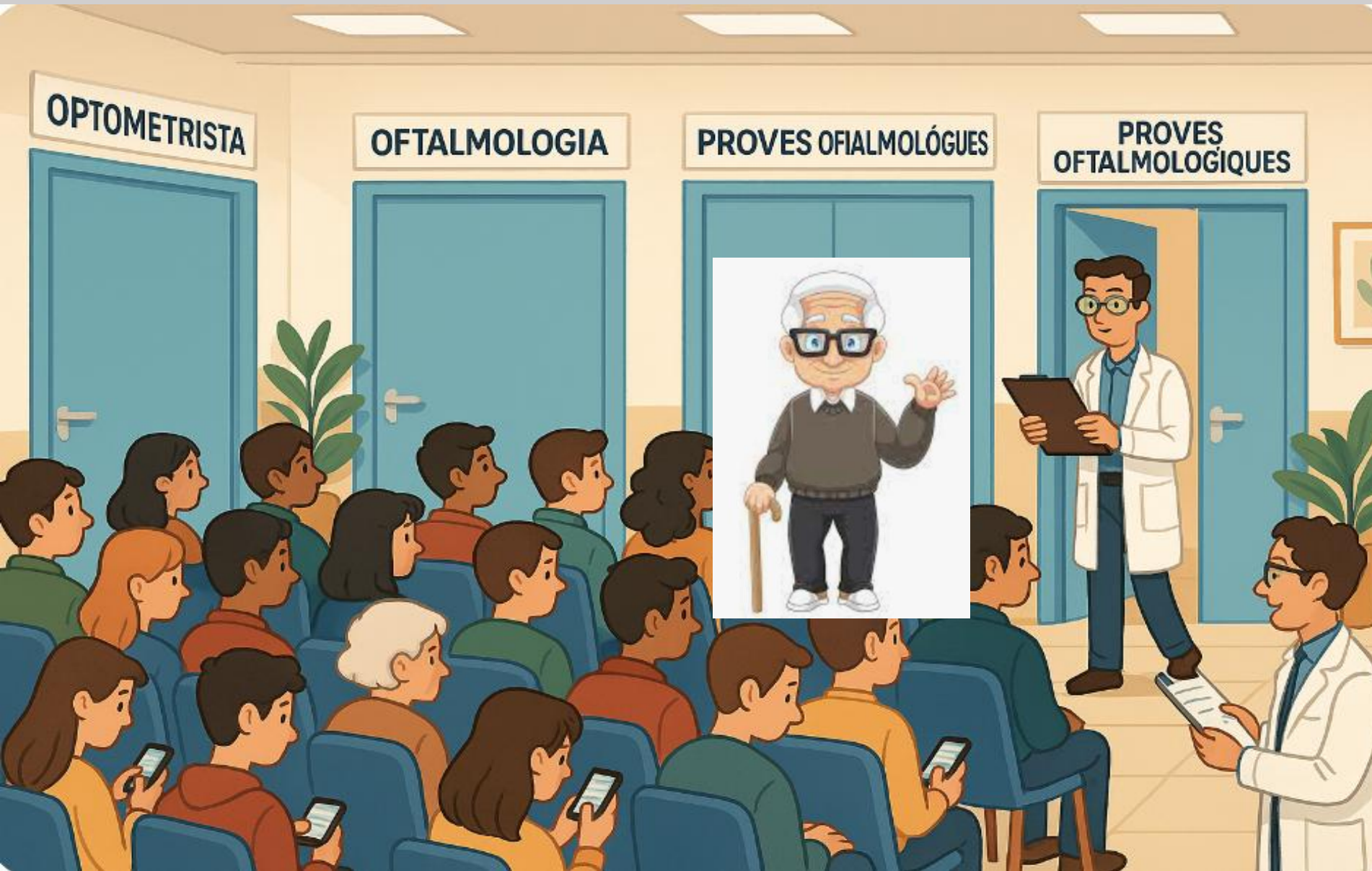
Fons d'ull (FU). Exploració de la retina

FU UD: fons d'ull dret

FU UE: fons d'ull esquerre

FU AU: fons d'ull d'ambdós ulls

3.2 HISTÒRIA CLÍNICA I PROVES DIAGNÒSTIQUES

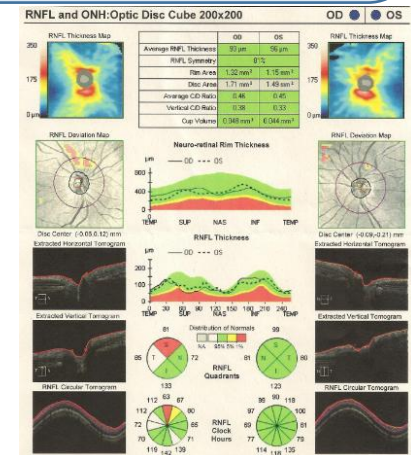
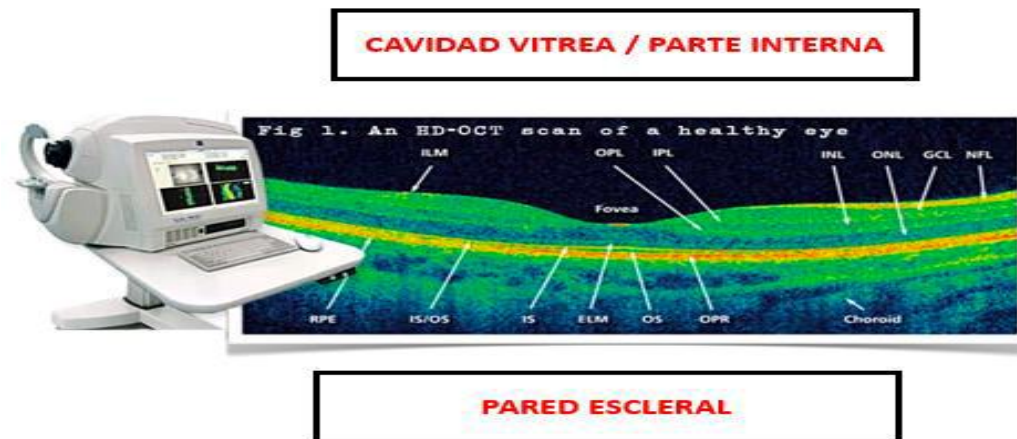

3.3 PROVES DIAGNÒSTIQUES ANATÒMIQUES

ALTRES PROVES ANATÒMIQUES COMPLEMENTÀRIES

OCT (Tomografia òptica de coherència)

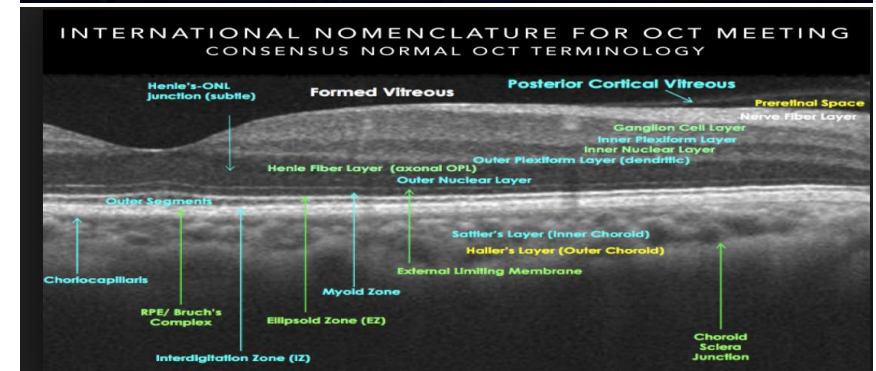
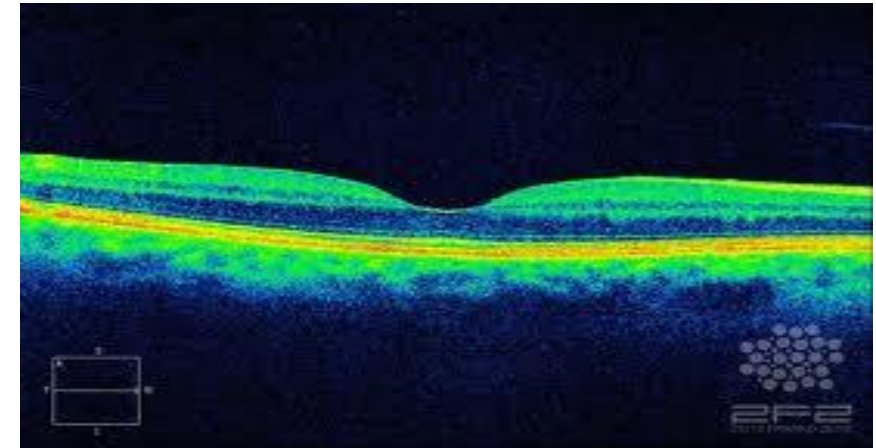
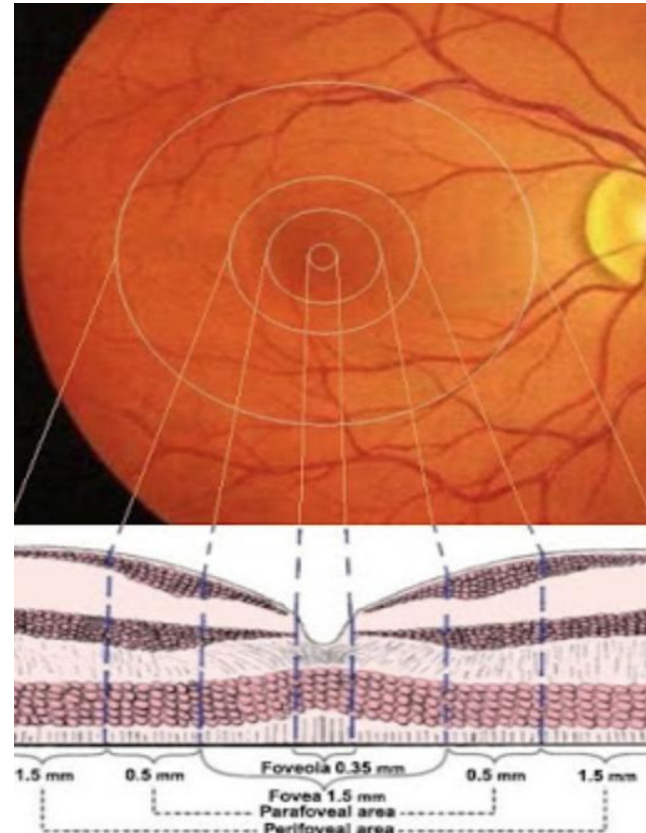
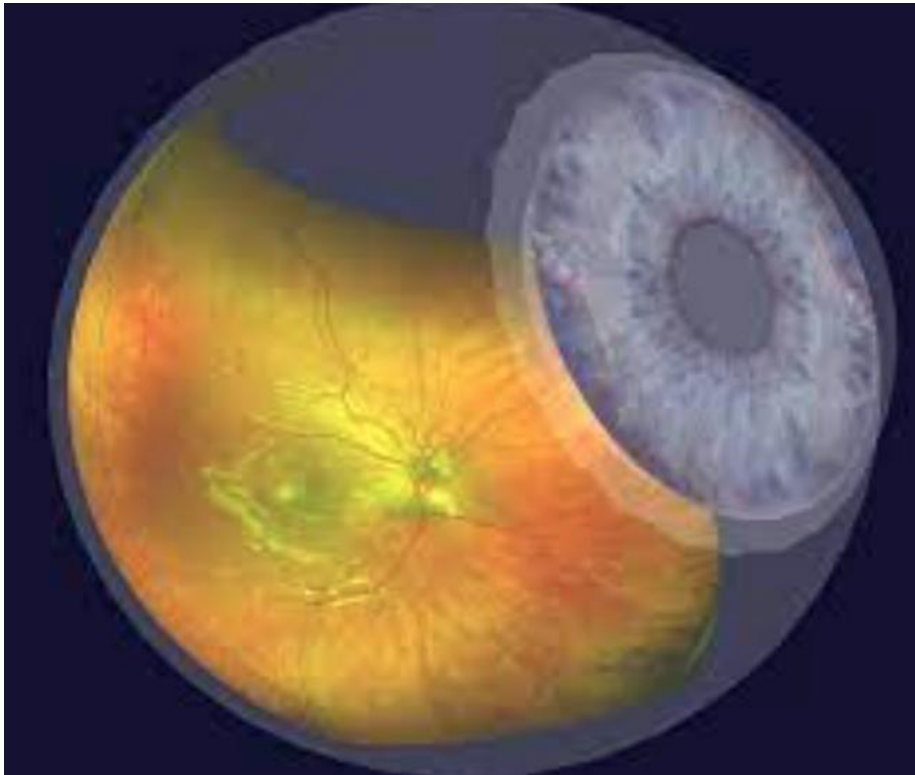
Permet mesurar amb precisió el gruix retinià central (màcula) i l'estat del nervi òptic de manera ràpida, indolora, segura, reproduïble i objectiva

3.3. PROVES DIAGNÒSTIQUES ANATÒMIQUES

ALTRES PROVES ANATÒMIQUES COMPLEMENTÀRIES

OCT MÀCULA

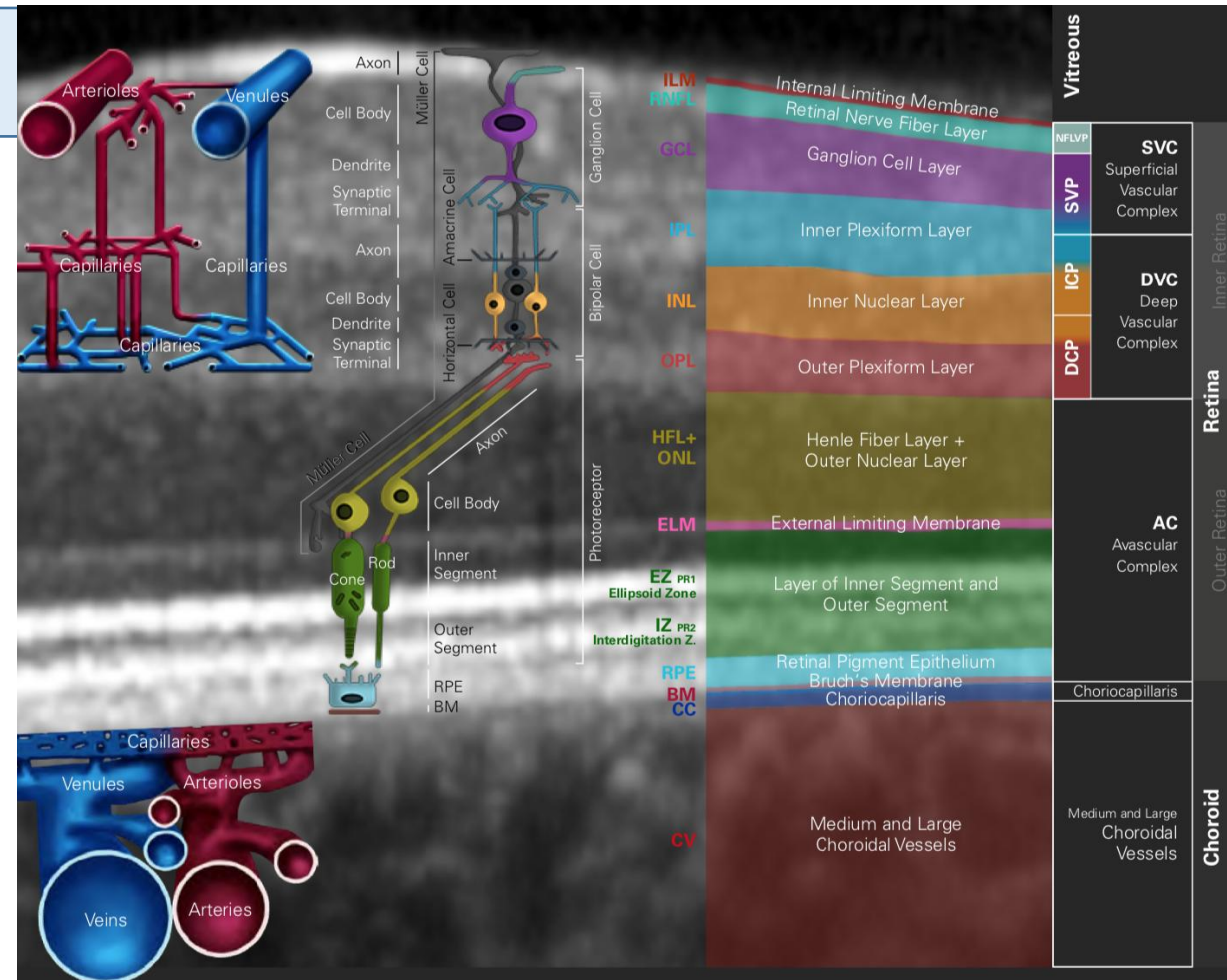
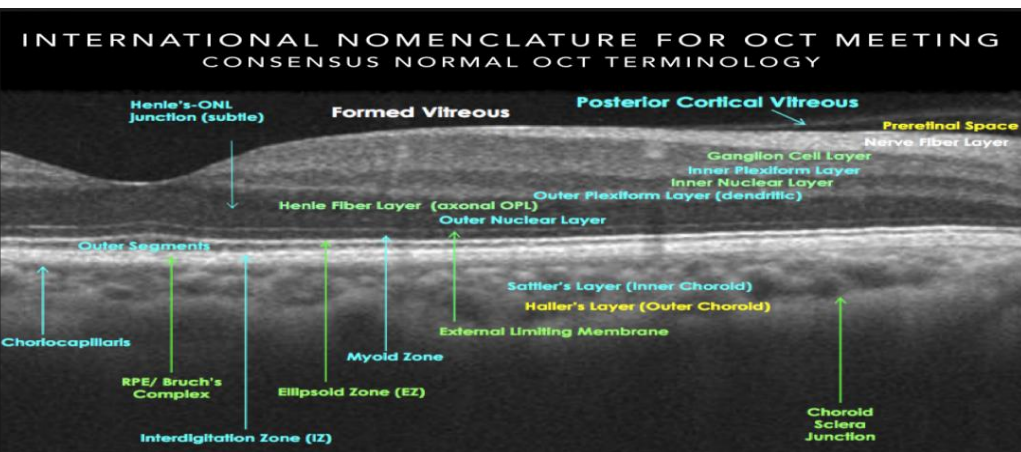
3.3 PROVES DIAGNÒSTIQUES ANATÒMIQUES

ALTRES PROVES ANATÒMIQUES COMPLEMENTÀRIES

OCT MÀCULA

Màcula: importància grosor i l'alineament de les capes

- Alteració EPR
- Presència DNS
- MNVSR
- Alteracions interfase vitreoretina (Alt IVR)
- Biomarcadors: DNS, punts hiperrflectants, DRIL, quists...

3.3 PROVES DIAGNÒSTIQUES ANATÒMIQUES

ALTRES PROVES ANATÒMIQUES COMPLEMENTÀRIES

OCT MÀCULA

Alteració de l'epiteli pigmentari de la retina (EPR)

Despreniment neurosensorial de la retina (DNS)

Membrana neovascular o neovascularització subretiniana (MNVSR))

Alteracions interfase vitreoretiniana (alt IVR)

Biomarcadors de imatge en edema macular

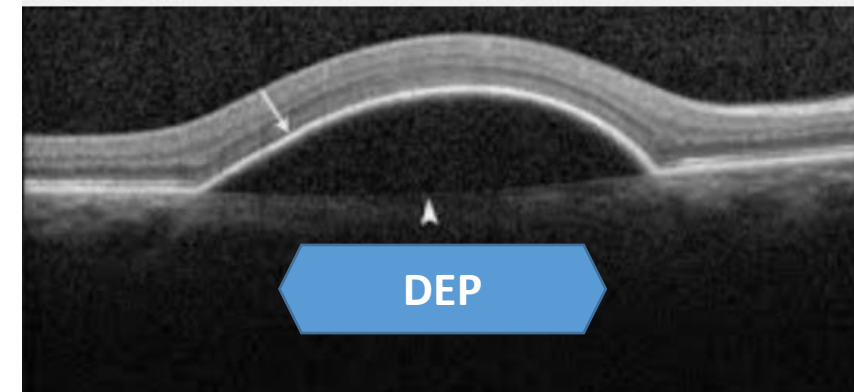
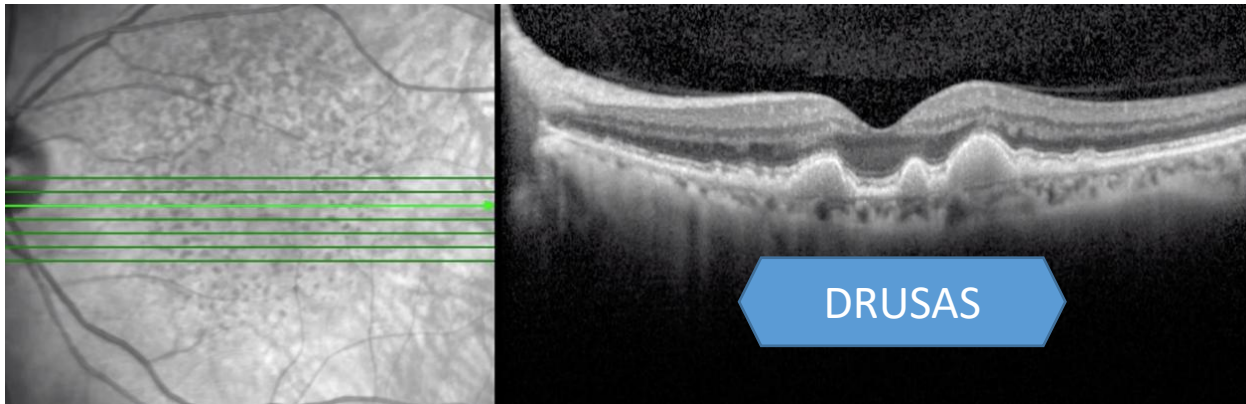

3.3 PROVES DIAGNÒSTIQUES ANATÒMIQUES

ALTRES PROVES ANATÒMIQUES COMPLEMENTÀRIES

OCT MÀCULA

Alteració de l'epiteli pigmentari de la retina (EPR)

Manca de uniformitat/discontinuitat de l' EPR

Dipòsits de sota EPR. La presència druses s'associa a major risc de DMAE

Despreniment de l'EPR (DEP)

3.3 PROVES DIAGNÒSTIQUES ANATÒMIQUES

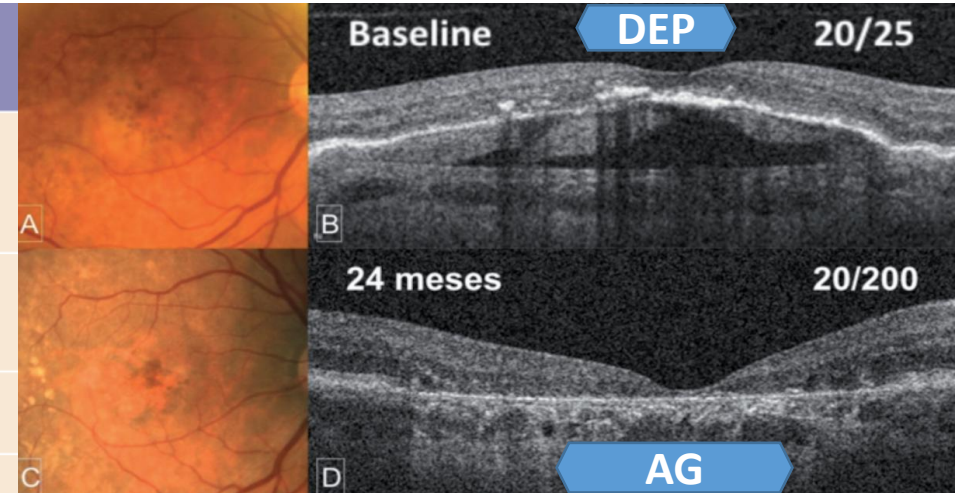
ALTRES PROVES ANATÒMIQUES COMPLEMENTÀRIES

OCT MÀCULA

Alteració de l'epiteli pigmentari de la retina (EPR)

Consenso CAM para la definició de atrofia en degeneración macular asociada a la edad

Atrofia completa de EPR y retina externa	complete RPE and Outer Retinal Atrophy	cRORA
Atrofia incompleta de EPR y retina externa	incomplete RPE and Outer Retinal Atrophy	iRORA
Atrofia completa de retina externa	complete Outer Retinal Atrophy	cORA
Atrofia incompleta de retina externa	incomplete Outer Retinal Atrophy	iORA

**DMAE AVANÇADA:
FIBROSI I ATRÒFIA EP**

Alteració de l' EPR es relaciona amb pronòstic visual

3.3 PROVES DIAGNÒSTIQUES ANATÒMIQUES

ALTRES PROVES ANATÒMIQUES COMPLEMENTÀRIES

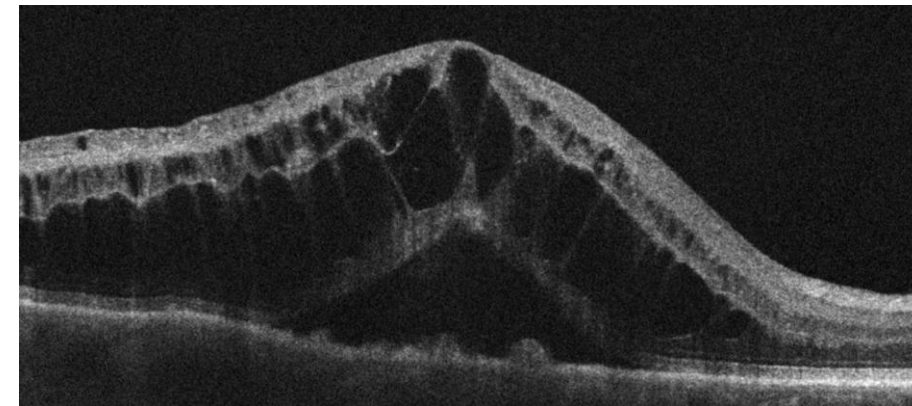
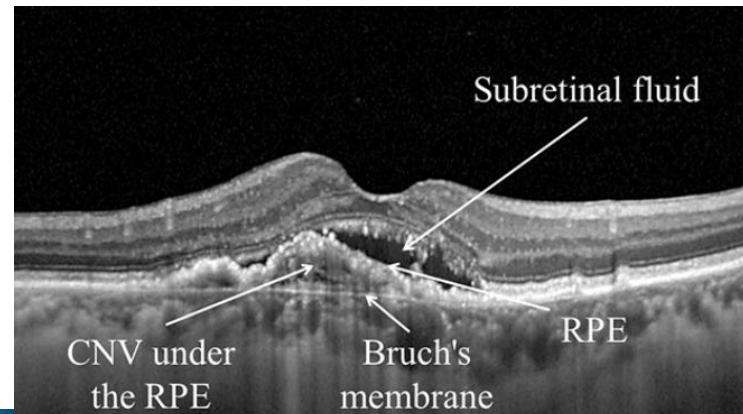
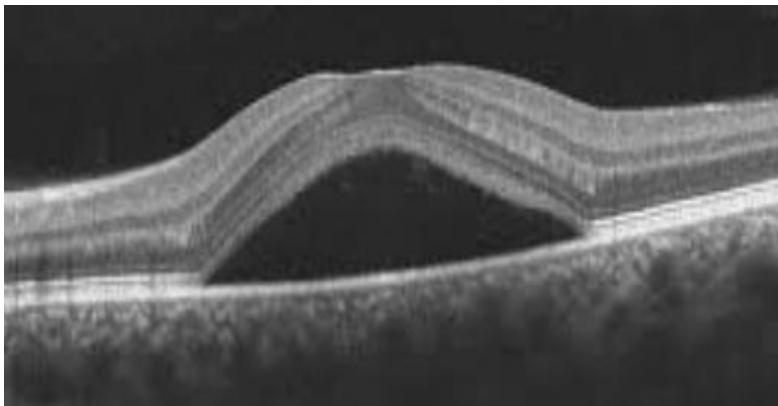
OCT MÀCULA

DNS (despreniment neurosensorial de la retina): fluid a sota retina neurosensorial

CSC (Coroidopatia serosa central)

DMAE (Degeneració macular associada a l'edat exsudativa o neovascular)

Edema macular (DM, TV. Uveïtis...)

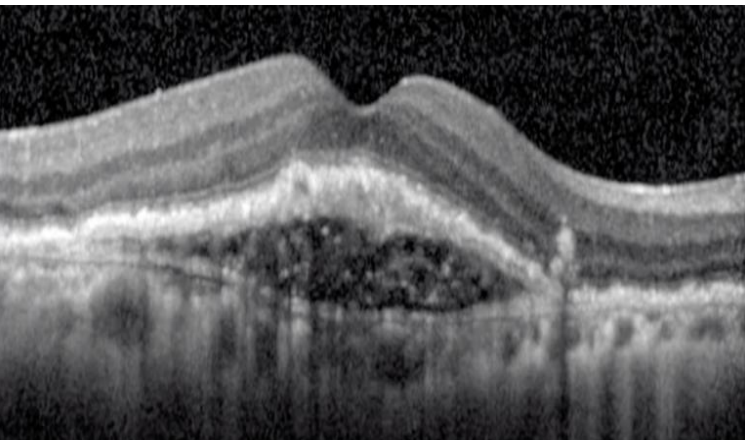
3.3. PROVES DIAGNÒSTIQUES ANATÒMIQUES

ALTRES PROVES ANATÒMIQUES COMPLEMENTÀRIES

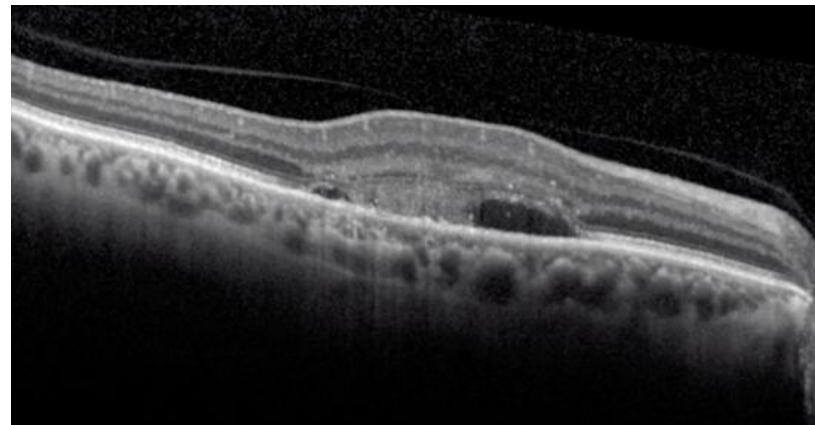
OCT MÀCULA

MEMBRANA NEOVASCULAR O NEOVASCULARIZACIÓN RETINIANA (MNVSR)

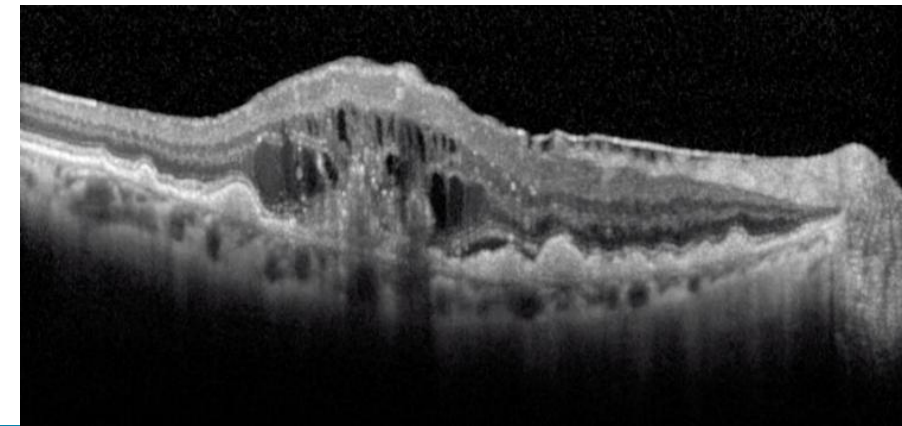
Tipus 1: MNV per sota EPR

Tipus 2: per sobre EPR

Tipus 3: membrana que va des de capes internes cap a les externes. RAP: Sol associar-se a atrofia

3.3 PROVES DIAGNÒSTIQUES ANATÒMIQUES

ALTRES PROVES ANATÒMIQUES COMPLEMENTÀRIES

OCT MÀCULA

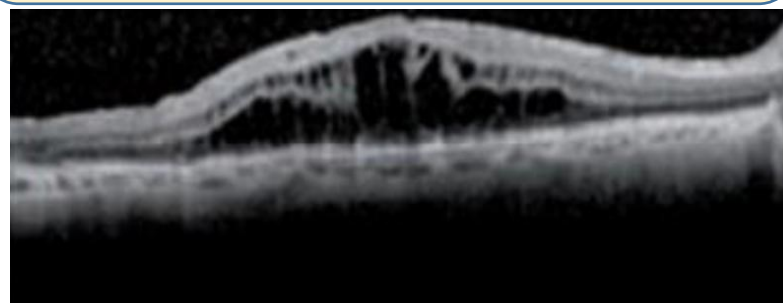
EM (edema macular): presència de líquid en capes internes/externes retina. Etiologia:

- EMD (Edema Macular Diabètic)
- EM secundari a oclusió Vena retiniana (OVR)
- EM: inflamatori i no, infeccios o no, postquirúrgic o no

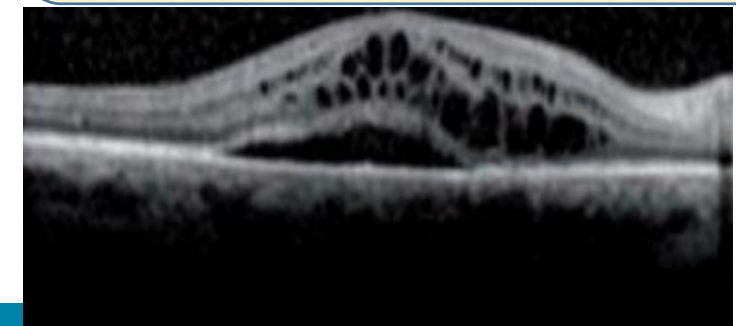
Engruiximent capil·lar sense quistes

Quists intraretinians

Despreniment neurosensorial (DNS)

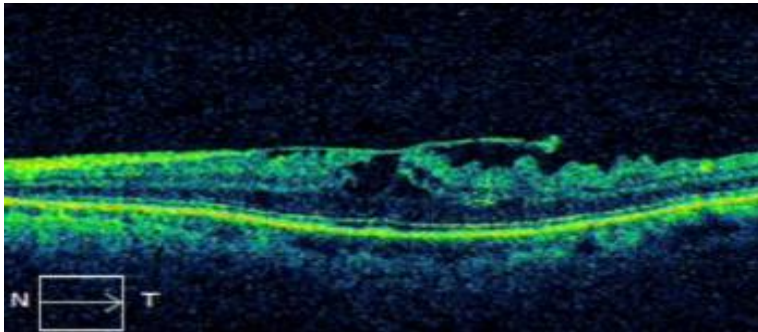

3.3 PROVES DIAGNÒSTIQUES ANATÒMIQUES

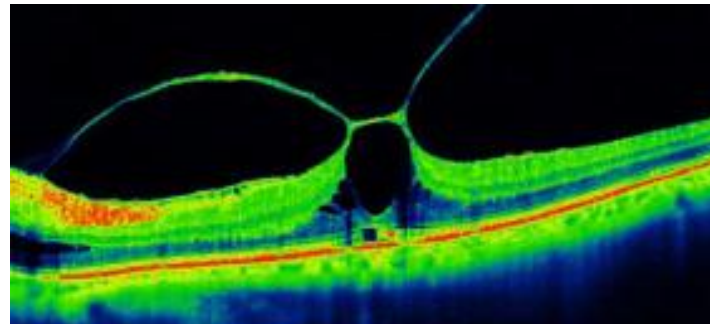
ALTRES PROVES ANATÒMIQUES COMPLEMENTÀRIES

OCT MÀCULA

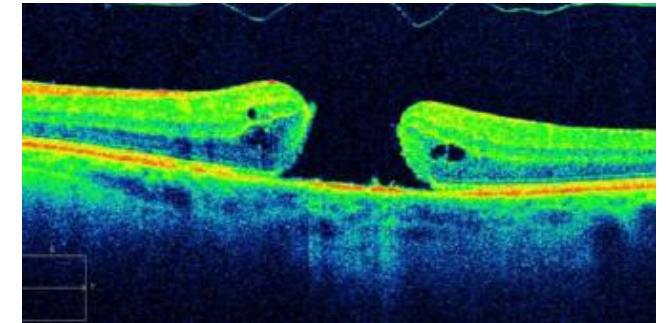
Alteracions Interfase vitreoretiniana

Membranes epiretinianes (MER)
Proliferacions entre el vitri i la MLI
(membrana limitant interna)

Tracció vitreomacular (TVM)

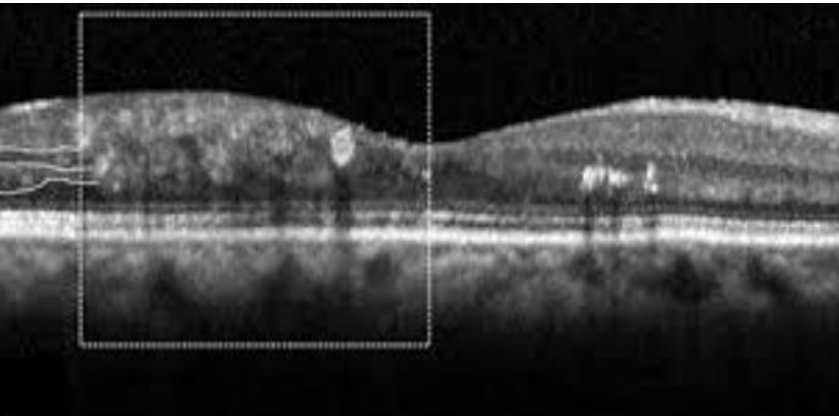
Forat macular

3.3 PROVES DIAGNÒSTIQUES ANATÒMIQUES

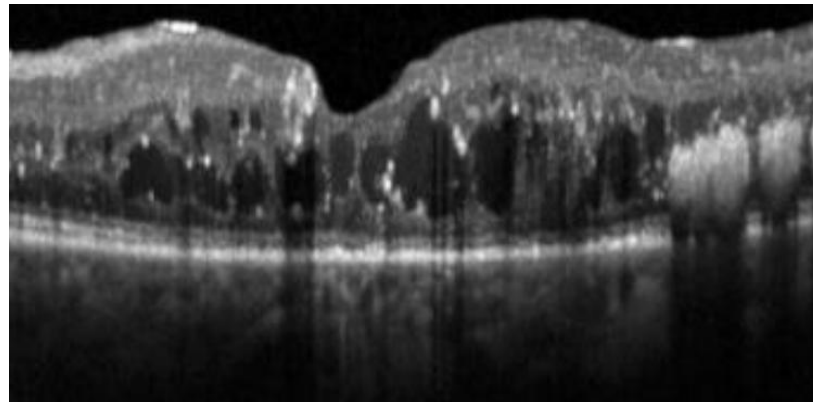
ALTRES PROVES ANATÒMIQUES COMPLEMENTÀRIES

OCT MÀCULA

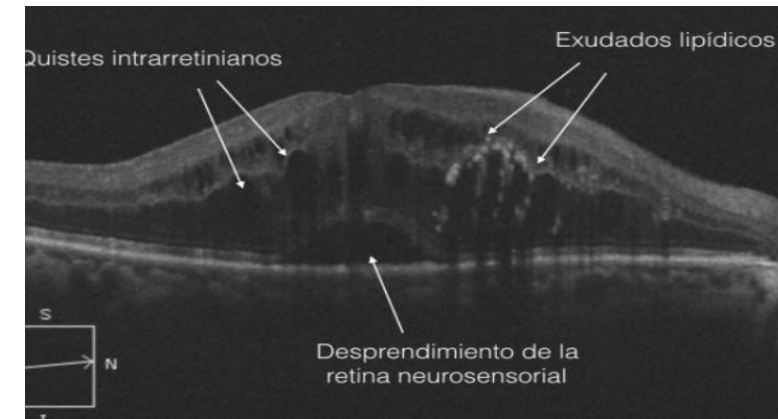
Biomarcadors d'activitat.
Determinen la resposta a tractaments

Desorganització de capes internes
(DRIL)

Punts hiperreflectants

Despreniment neurosensorial
(DNS)

3.3 PROVES DIAGNÒSTIQUES ANATÒMIQUES

ALTRES PROVES ANATÒMIQUES COMPLEMENTÀRIES

Angiografia por OCT (Angiografia-OCT)-OCTA

Utilitza la tecnologia de l'OCT per aconseguir imatges de la retina sense contrast, i permet veure imatges 3D

Xarxa vascular superficial
Xarxa vascular profunda
Retina externa
Coriocapilaris

Indicacions:
DMAE
Oclusions venoses
Retinopatia diabètica
Glaucoma

Figura 1. Capa superficial, capa profunda, retina externa y coroides en angiografia por OCT, Equipo NIDEK Advance RS-3000.

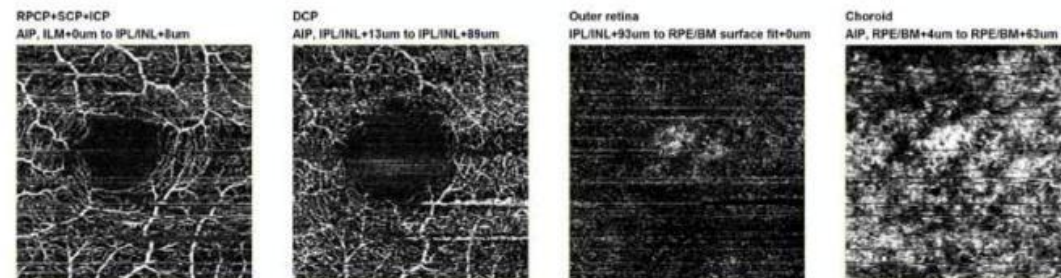

Figura 7. Densidad vascular peripapilar en angiografia por OCT, rejilla permite evaluar hemiscampo o por cuadrantes.

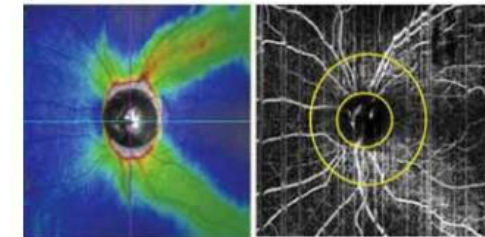
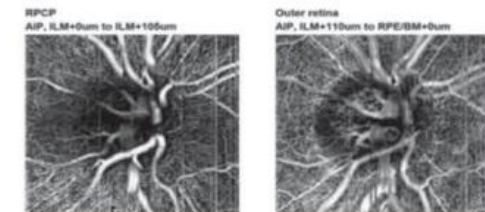

Figura 8. Angiografia por OCT del disco óptico.

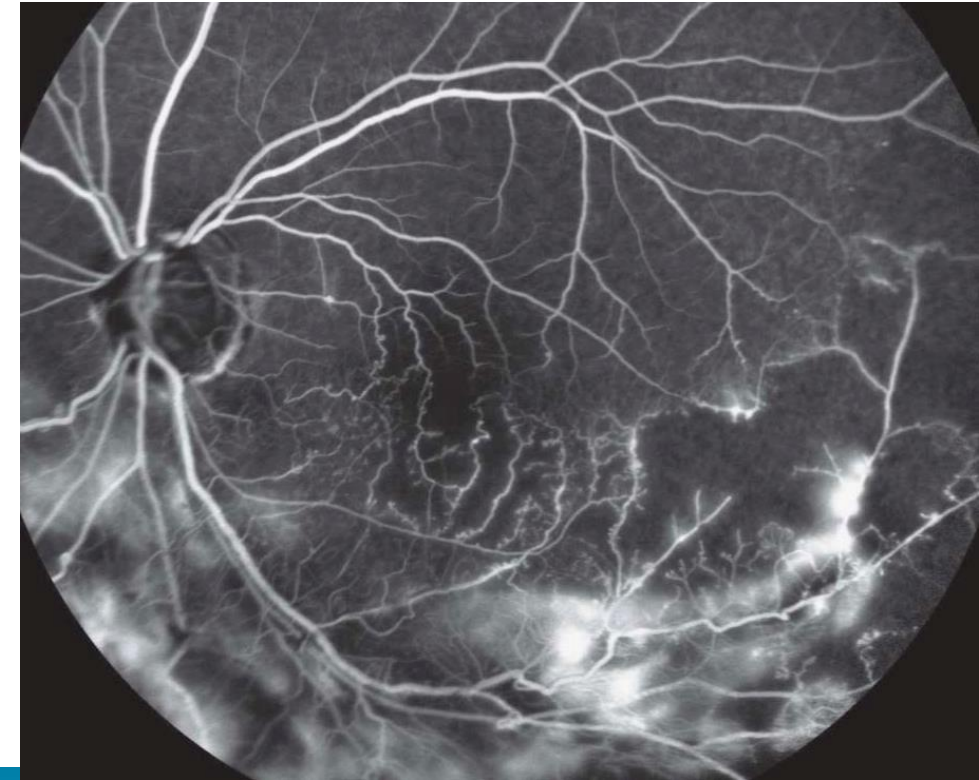
3.3 PROVES DIAGNÒSTIQUES ANATÒMIQUES

ALTRES PROVES ANATÒMIQUES COMPLEMENTÀRIES

AGF (Angiografia fluoresceínica)

Indicacions

Aporta informació de la vasculatura retiniana
Detecta complicacions temperanes de la diabetis
Detecta isquèmia

3.3 HISTÒRIA CLÍNICA I PROVES DIAGNÒSTIQUES

HISTÒRIA CLÍNICA EN OFTALMOLOGIA

Motiu i Antecedents

Motiu de consulta (MC): sensació sequetat Ocular, pèrdua visual uni o bilateral, temps d'evolució...
Antecedents patològics (AP): HTA, DM, AVC, IAM, MPOC...
Antecedents familiars (AF): pare amb glaucoma, mare amb DMAE, avia MM (miop magne)
Antecedents oculars (APO): intervingut de cataracta, ambliopia UD/UE, traumatisme ocular UD/UE...

Exploració oftalmològica

AV UD i AV UE amb i sense correcció
BMC UD/UE/AU:
BUT UD / UE
PIO UD i UE
FU (fons d'ull) UD/ UE:

PROVES

OCT màcula/nervi: bon perfil foveolar, DEP, EMQ..
AGF, OCTA
CV (camps visuals)

Dx i Tt

Orientació diagnòstica: MNVSR UD/UE, TV UD/UE, MNVSR miòpica UD/UE, EMD UD/UE...
Tractament: IV (injecció intravítrea antiVEGF) Q6
Control 6 setmanes

3.4 CAS CLÍNIC 1

Dona 56 anys amb sensació visió mala AV UE amb micròpsia i metamorfòpsia UE 16/12/2024

AP: no HTA, psoriasi

AMC: corticoids (en context tt psoriasi feia CSC ?)

Avcc UD:+0.75;-0.75*80 AV:0.8 nm stp

Avcc UE:+0.75;-0.75*100 AV:0.6- nm stp

PIO aire:23//21.

BMC AU facoesclerosi +1 AU, CA +3

FU UD sembla normal (no dil)

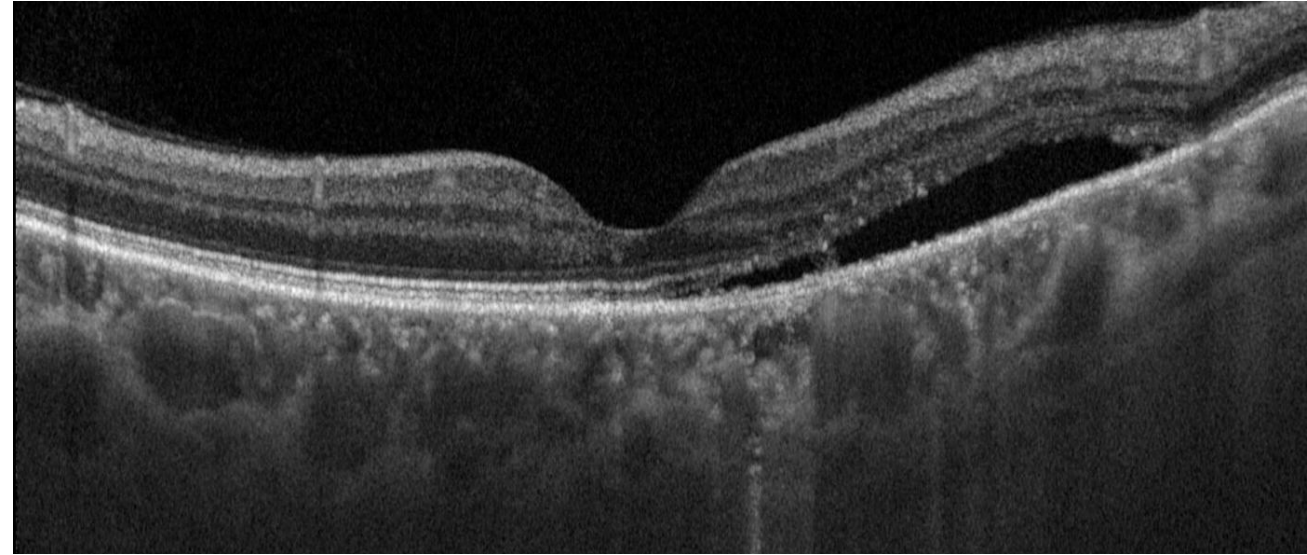
FU UE (dil) canvis pigmentaris a nivell macular molt subtils, no altres patologies

OCT p AU normal.

OCT m UD normal, perfil foveolar conservado. UE DNS subfoveal compatible MNVSR tipus I.

Demano fase càrrega 3 IV antiVEGF UE

3.4 CAS CLINIC 1

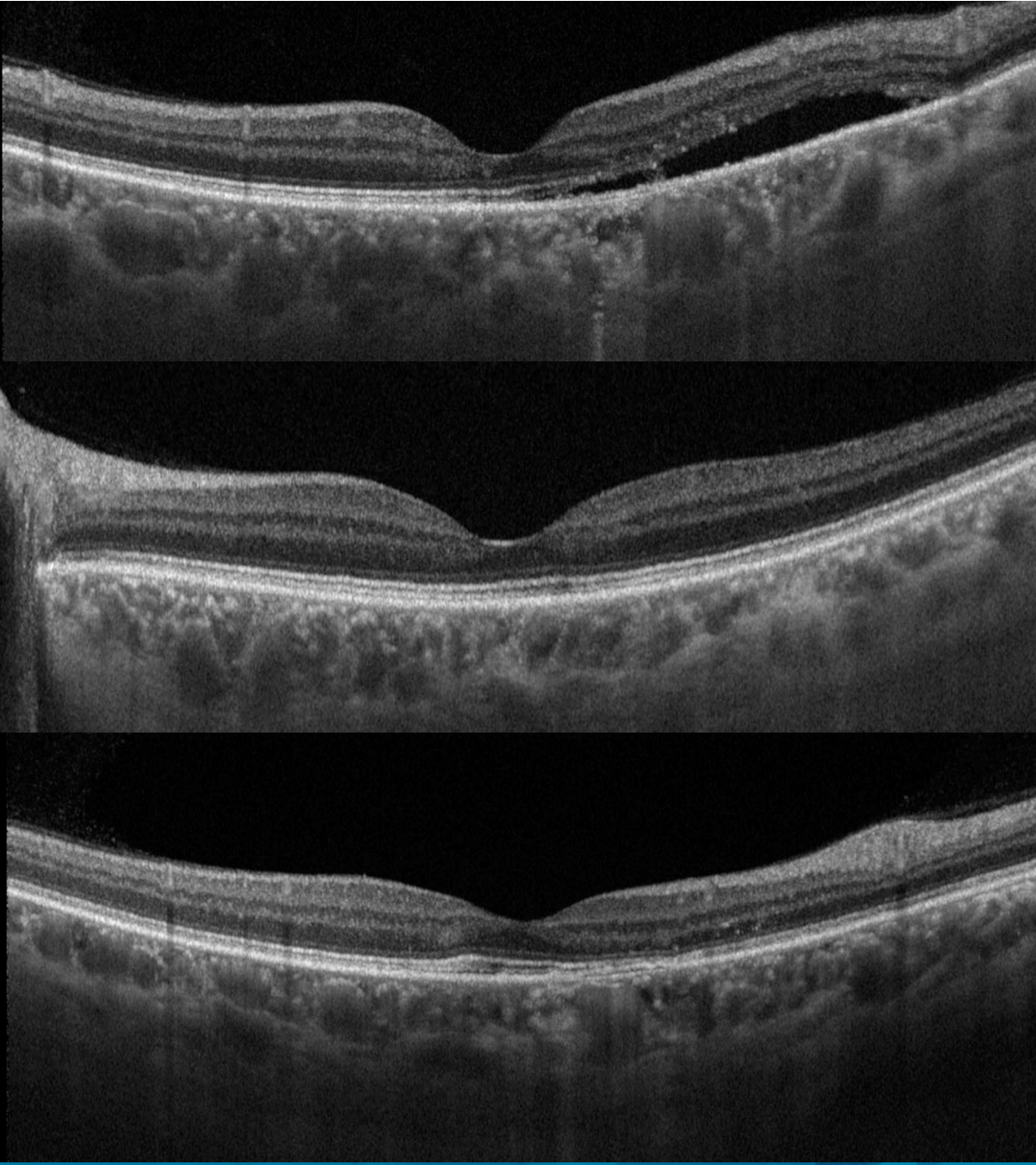

16/12/2024

AV cc UE: +0.75; -0.75*100 AV: 0.6- nm stp

OCT m UE DNS compatible MNVSR tipus I.

3.4 CAS CLINIC 1

16/12/2024

17/03/2025

07/04/2025

3.4 CAS CLINIC 2

Home diabètic 68 anys mal controlat

AP: DM fa 20 anys amb mal control metabòlic, peu diabètic, AVC...

AO: UE amauròtic per glaucoma neovascular

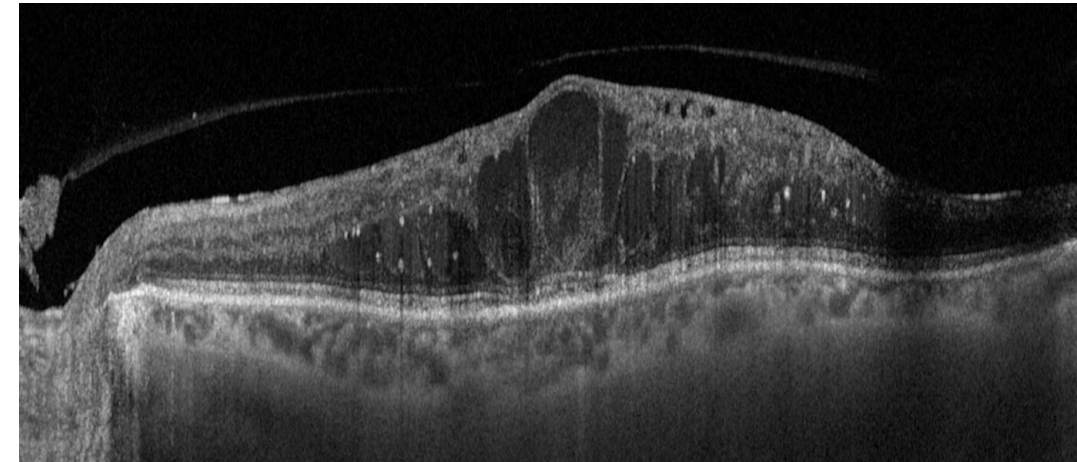
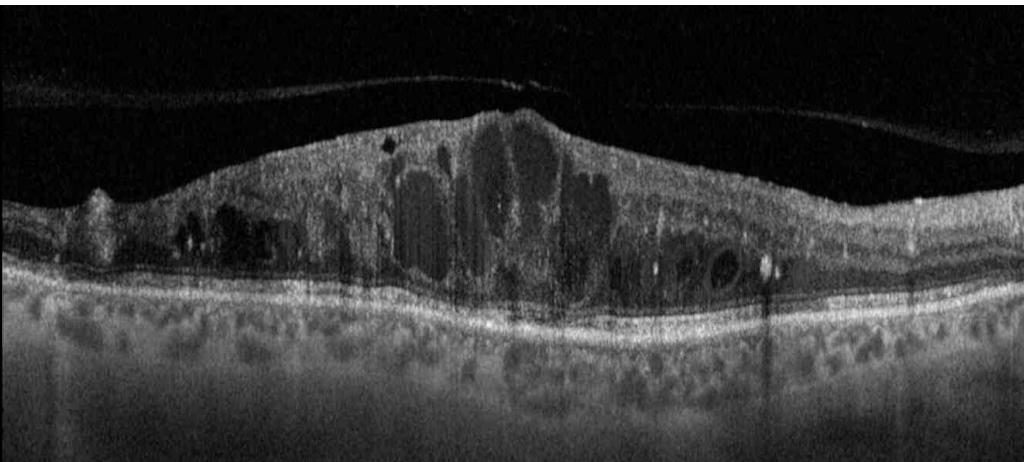
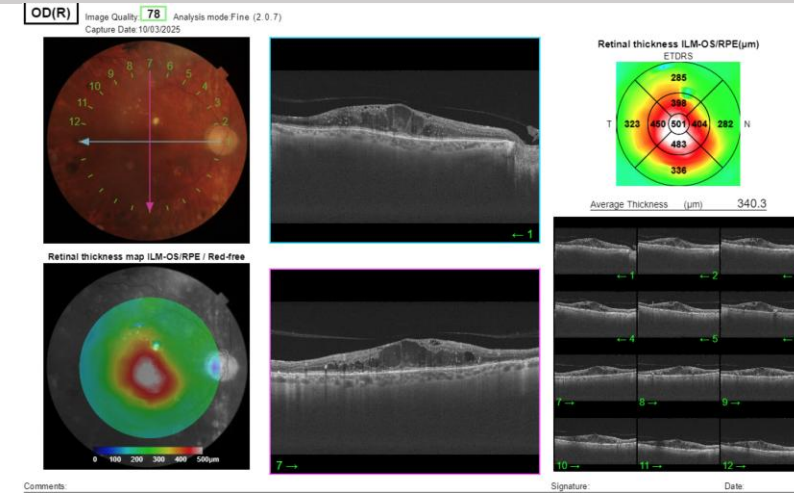
AVsc UD: 0,05 st 0,1. Subjectiu: +1,50-0,50 a 90º 0,3-

AVSC UE: no PL

BMC UD: hiperèmia +1, CA +3, neovasos iris, pseudoafàquia, LIO OK

FU UD: RD panfotocoagulada confluent, no restes hemàtics

OCT UD: EMQ amb punts hipereflectius, DNS..

4. CONCLUSIÓ

- La utilització de abreviatures mantindrà el seu ús de forma estable, per la gran demanda assistencial i aparició de noves lesions a descriure.
- Fer un bon ús, evitar les tendències a la confusió i utilitzar les recomanades per les societats científiques
- La comprensió de les sigles i acrònims en oftalmologia és fonamental per a una atenció integral i segura del pacient.
- Es recomana consultar recursos específics i/o comunicació fluida entres serveis davant de qualsevol dubte.

2. PROVES DIAGNÒSTIQUES